

«Структура та основні напрями діяльності губернського правління на Галичині в складі Австрії (кінець XVII- поч.ХІХст)».

Крайове губернаторство було центральним органом політичної та адміністративної влади Австрійської імперії в Галичині. Керівником Королівства Галичини і Лодомерії з часу приєднання вважався губернатор, якого призначав імператор і наділяв широкими повноваженнями. При губернаторові перебувало губернське правління (яке він очолював), що складалось з департаментів, які відали окремими галузями управління. До компетенції цього органу входило адміністративне управління краєм, розпорядження державним майном, стеження за церковними справами, гарантування безпеки підданих, стягнення податків, контроль за промисловістю, сільським господарством, торгівлею тощо. Губернське правління перетворилося на основний орган, який репрезентував політику Відня у Галичині. У 1772–1849 рр. в Галичині змінилося 14 губернаторів. Усі вони були заможними і впливовими австрійськими німцями, крім останнього – польського магната В. Залеського.

Губернатор безпосередньо підпорядковувався центральним властям – об'єднаній надвірній канцелярії, яка часто змінювала свою структуру, назву і коло компетенцій. Губернських радників, як і губернатора, теж призначав і звільняв імператор.

Згідно з проведеною австрійським урядом реформою крайових управлінь від 1763 р., до компетенції губернаторства входили всі справи, за винятком фінансових, до 1784 р. також апеляційне судочинство. Територія, на яку поширювалося влада губернаторства змінювалася в залежності від територіальних змін північно-східних кордонів Австрійської імперії. Губернатор вирішував найважливіші питання одноосібно, впливаючи і на роботу станового сейму. Зокрема, при Йосифові II губернатор мав право вирішувати усі справи, що розглядалися сеймом.

Губернаторство складалося з відділів, пізніше департаментів на чолі з губернськими радниками. З розширенням компетенції і функцій губернаторства збільшувалась кількість департаментів. Так, у 1773 р. їх було 6, згодом 33, а 1809 р. – 14 департаментів з такими функціями:

I – загально-адміністративне управління краєм і справи єврейського населення;

II – церковні справи римо-католицького і вірменського обрядів;

III – церковні справи греко-католицького обряду;

IV – церковно-економічні справи;

V – поліцейські справи;

VI – фінансові справи;

VII – міські справи;

VIII – судові і фінансові справи;

IX – військові справи;

X – торговельні справи;

XI – справи підданих і десятин;

XII – справи фондаций, еміграції, штемпелів;

XIII – справи державних маєтків;

XIV – санітарні справи.

Окремим відділами в губернаторстві були: I. Відділ президії; II. Канцелярія президії.

У Львові було обладнано резиденцію австрійського губернатора та центр адміністративної влади нової провінції – Королівства Галичини та Лодомерії з князівством Освенцимським і Заторським. 4 жовтня 1772 р. мешканці Львова, що перетворився на важливий адміністративний центр, склали урочисту присягу новій владі. Австрійський уряд відразу ж змінив адміністративну систему польської держави і створив нове централізоване управління.

Окремим відділами в губернаторстві були: I. Відділ президії; II. Канцелярія президії.

Отже, австрійська адміністрація на першому етапі панування у Галичині намагалася розв'язати питання організації місцевого управління. На Галичині важливі питання вирішував губернатор, а не представницькі органи влади.